

# ДО ЧЛЕНОВЕТЕ НА ИЗБОРНИЯ БОРД

## ДОКЛАД

от Михаил Константинов, член на Борда

Уважаеми колеги!

Основен недостатък на сегашната методика за регионално разпределяне на мандатите, която е част от Изборния кодекс, е възможността дадена политическа сила да спечели 1 евтин мандат в МИР, където има малко гласове (под 1000 и даже под 500). Това генерира силно обществено недоволство след изборите на 5 октомври 2014. Същият ефект беше констатиран и през 2013, макар че тогава особени протести нямаше.

Друг недостатък на методиката е възможността за зацикляне, която до момента (през 2013 и 2014) не се е проявявала, но не може да се изключи. Тук нещата са лесно поправими, като по този въпрос вече съм направил конкретно предложение още в началото на нашата работа.

Във връзка с основния недостатък на методиката могат да се направят редица предложения. Ще се спра само на две от тях.

Първото предложение е въвеждане на 32 МИР „Чужбина” - нещо, което се предлага и обсъжда вече 10 години, в който се излъчват определен брой мандати. Определянето на този брой е проблем. За целта могат да се използват следните три подхода.

1. Мандатите във всички МИР се определят не пропорционално на населението, а след вота пропорционално на гласувалите. При този подход в 8 до 10 района в страната мандатите могат да се променят с  $\pm 1$  в сравнение със сегашното положение.

2. Мандатите в МИР „Чужбина“ се определят като средно аритметично на мандатите, които биха се получили по т. 1 според данните за последните три парламентарни избора. Конкретно за изборите през 2009, 2013 и 2014 това дава 9 мандата.
3. За МИР „Чужбина“ предварително се определя някакъв малък брой мандати, примерно 6. Дори и само при 4 мандата за този МИР, казусите „Кюстендил“ и „Габрово“, които взривиха местната общественост, нямаше да се случат.

Съображение в полза на въвеждането на МИР „Чужбина“ е изравняването на изборните права на българите в страната и в чужбина.

Второто предложение (в случай, че МИР „Чужбина“ не се приеме), е въвеждането на национални листи в съчетание с районните листи.

А) Определят се избраните независими кандидати, както и партиите, които излъчват депутати, по досегашния метод.

Б) Гласовете от чужбина за всяка партия се разпределят по МИР пропорционално на гласовете, получени в страната и се добавят към тях.

В) Определят се националните мандати на партиите както досега.

Г) Пресмята се национална квота като сумата от гласовете за партиите, разделена на 240 (или 240 минус броя на избраните независими кандидати, ако има такива).

Д) Всяка партийна листа в даден МИР получава толкова мандати, колкото е цялата част от отношението на броя на гласовете за листата в този МИР, разделен на националната квота.

Е) Незаетите мандати (т.е. националните мандати минус сумата на мандатите по т. Д) се заемат от националната листа на всяка партия.

Въвеждането на национални листи наред с районните тотално чисти евтините мандати.

При малките партии, естествено, повечето (или даже всички) мандати се заемат през националните листи.